

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Feldmájer Péter ügyvéd (6000 Kecskemét, Csányi J. krt. 10.) által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - dr. Deák Péter ügyvéd (6000 Kecskemét, Bezerédy u. 1/a. II/7.) által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** I. rendű és dr. Deák Péter ügyvéd által képviselt **II.r. alperes neve (címe)** II. rendű alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. május 17. napján kelt 7.P.20.056/2007/12. számú határozatával kiegészített 2007. március 1. napján kelt 7.P.20.056/2007/7. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek által 8. sorszám alatt előterjesztett és 10. sorszám alatt részletesen indokolt fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja**, az alperesek marasztalását, valamint illeték és perköltség megfizetésére történő kötelezését **mellőzi** és a felperes keresetét **elutasítja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 360.000 (Háromszázhatvanezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 694.200 (Hatszázkilencvennégyezer-kettőszáz) Ft le nem rótt első- és másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes, aki az I. rendű alperes édesapja - a családi kapcsolatra figyelemmel - több ízben kölcsönt nyújtott fiának, az I. rendű alperesnek, valamint házastársának, a II. rendű alperesnek. 2001. december 18. napján 1.440.000 Ft-ot adott át ezen a jogcímen, amelyről okirat is készült. E szerint az I. és II. rendű alperesek 2002. januárjától 2003. decemberéig

összesen 1.680.000 Ft-ot kötelesek visszafizetni havi 70.000 Ft-os részletekben. Az alperesek 2002. augusztus 31. napjáig 420.000 Ft-ot, 2002. szeptember 25. napján 80.000 Ft-ot, 2002. november 11. napján 130.000 Ft-ot, 2002. december 5. napján 70.000 Ft-ot, 2003. januárjában 70.000 Ft-ot, 2003. március 4. napján 140.000 Ft-ot, azaz összesen 910.000 Ft-ot fizettek vissza a felperesnek. A fennmaradó 770.000 Ft-ot az alperesek nem fizették meg a felperes számára.

A felperes 2002. április 9. napján rövid visszafizetési határidővel 800.000 Ft összegű kölcsönt adott az alpereseknek abból a célból, hogy a ... ingatlanuk illetékét kifizessék. Ezt az összeget a felperes maga is kölcsön kérte **tanú 1** nevű testvérétől. A felperes a pénzt OTP lakossági folyószámlájáról vette fel és a bankfiókban felesége jelenlétében adta át az alpereseknek.

2002. augusztusában az alperesek 5.000.000 Ft-ot kértek kölcsön a felperestől. Ezt a kölcsönt a felperes részben a **tanú 1** nevű testvérétől felvett összegből folyósította az alperesek számára annak érdekében, hogy az alperesek a ... Hitelszövetkezettől felvett lakáshitel magas kamatától megszabaduljanak. A pénz átadására az OTP ... fiókjában került sor. Ebből a kölcsönből az alperesek 2002. október 1. napján visszafizettek a felperesnek 1.000.000 Ft-ot, további teljesítésre nem került sor.

A felperes kereseti kérelmében 5.785.753 Ft kölcsön és járulékai megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az I. és II. rendű alpereseket. Az első kölcsönügylet vonatkozásában okirati bizonyítékot csatolt, az alperesi teljesítéseket 910.000 Ft-ban elismerte, míg a második és harmadik kölcsön vonatkozásában tanúbizonyítással, illetve folyószámla forgalmával kívánta a kölcsönszerződések létrejöttét bizonyítani. Az 5.000.000 Ft-os harmadik kölcsön vonatkozásában 1.000.000 Ft-os alperesi teljesítést ismert el.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Azt nem vitatták, hogy 1.440.000 Ft kölcsönt a felperestől felvettek, melyről okirat is készült. Ugyancsak nem vitatták, hogy második alkalommal is sor került kölcsön folyósítására, ennek összegét azonban 200.000 Ft-ban ismerték el. Állították, hogy az első és második kölcsönszerződésből fakadó visszafizetési kötelezettségeiket teljes mértékben teljesítették, részükről összesen 1.910.000 Ft-os visszafizetés történt, így a késedelmes teljesítésre tekintettel a szerződésben vállalt kötelezettségeiken felül további 30.000 Ft késedelmi kamatot is megfizettek a felperesnek. Azt elismerték, hogy volt egy további 5.000.000 Ft-os pénzmozgás a felek között, azonban ezt az összeget nem kölcsön, azaz visszafizetési kötelezettség mellett vették át a felperestől. Állították, hogy a peres felek beléptek a **Club** szervezetbe és közösen, valamint külön-külön is nagy összegű befektetéseket tettek. 1999-ben a szervezet pénzügyi rendszerében problémák adódtak, így az alperesek 2002., 2003. évben a rendszer résztvevői részére nagy összegű kártérítéseket fizettek ki, amelyek a felperes és felesége pénzügyi befektetésével kapcsolatos tartozásokat is magukban foglalták. Állításuk igazolására csatoltak egy 2002. május 30. napján kelt és a felperes által is aláírt közös nyilatkozatot, amelyben a felperes és az I. rendű alperes rögzítették, hogy a **Club**-ba belépett befektetők egy részét az I.

rendű alperes folyamatosan az eltelt idő alatt kifizette. A felperes 6-7 millió Ft megtérítését vállalta a jövőre nézve azzal, hogy az I. rendű alperes a kártalanításokat tovább folytatja. Az alperesek állították, hogy a **Club** hálózatban a befektetések gyűjtése az alpereseknek a felperessel közös vállalkozása volt. A **Club** befektetők kártalanításának igazolására tanúbizonyítást kértek, továbbá az ezzel kapcsolatban indult nyomozással összefüggő iratokra, az ott keletkezett meghallgatási jegyzőkönyvekre hivatkoztak.

Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletében kötelezte az alpereseket arra, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek a kereseti kérelem szerinti tőkeösszeget és annak járulékait, valamint perköltséget és le nem rótt eljárási illetéket. Megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 523. § szerint minősülő kölcsönszerződések jöttek létre. Az első kölcsönügyletet okiratok igazolták, míg a második és harmadik kölcsön vonatkozásában a felperes házastársának nyilatkozatait, a felperes folyószámlájának forgalmát és a harmadik kölcsön tekintetében **tanú 1**, **tanú 2** és **tanú 3** nyilatkozatait, tanúvallomásait értékelte. Megállapította, hogy a felperesi előadást a felmerült bizonyítékok alátámasztják, ugyanakkor az alperesek a **Club**-bal kapcsolatos előadásukat nem igazolták. Önmagában az a körülmény, hogy - a felperes által sem vitatottan - a felperes és házastársa is tagja volt a **Club** nevű szervezetnek, és az alperesek is a felperes révén kerültek kapcsolatba ezzel a társasággal, még nem bizonyítja az alperesek azon állítását, hogy 5.000.000 Ft-ot a felperes részükre nem kölcsön, hanem befektetők kártalanítására adott át. A beszerzett nyomozati iratok a felperes szavahihetőségét kétségessé nem tették. **tanú 4** tanú vallomása pedig nem cáfolja a felperes azon állítását, hogy 5.000.000 Ft-ot a felperes az alpereseknek a ... Szövetkezettől felvett lakáskölcsön visszafizetése érdekében kölcsönként adta. Azt a felperes nem vitatta, hogy az alperes fizetett kártérítéseket befektetőknek, ez azonban önmagában nem bizonyítja, hogy az alperes a befektetők kártalanítására, nem pedig kölcsön címén vett át 5.000.000 Ft-ot a felperestől. Vizsgálta az alperesek által becsatolt nyilatkozat tartalmát is, arról megállapította, hogy a csatolt irat nem magánokirat, azon két tanú aláírása nincsen, illetve az okiraton bírósági vagy közjegyzői hitelesítés sincsen. Az okirat tartalma tekintetében azt a megállapítást tette, hogy az ott írt nyilatkozat egyértelmű kötelezettségvállalásnak, illetve tartozás elismerésének nem minősül a felperes tekintetében, így ez a nyilatkozat nem hozható összefüggésbe a 2002. augusztus 27. napján átadásra került pénzzel.

Az ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását kérték. Állították, hogy az elsőfokú bíróság téves tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetései sem helytállóak. Tévesen alkalmazta a bíróság a bizonyítási teher szabályát, a feleket nem megfelelően tájékoztatta a bizonyítandó tényekről és egyoldalú felperesi előadásra alapította tényállását. Az elsőfokú eljárásban hivatkozott álláspontjukkal azonosan állították, hogy 1.440.000 Ft-ot - 1.680.000 Ft visszafizetési kötelezettsége mellett - és 200.000 Ft-ot kölcsön címén a felperestől

átvettek, a kölcsönök teljes körűen - a kisebb késedelemre tekintettel további 30.000 Ft késedelmi kamattal növelt összegben - visszafizetésre kerültek a felperes számára. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 293. §-át nem alkalmazta, az alperesi teljesítést indokolatlanul nem az első kölcsöntartozás visszafizetésére számolta el. A második, felperes által adott kölcsönrel összefüggésben arra hivatkoztak, hogy a kölcsön 800.000 Ft-os

összecszerűségét kizárólag a felperes házastársának előadása támasztotta alá, akit elfogulatlan tanúnak tekinteni nem lehet. Az 5.000.000 Ft-os pénzáttadással összefüggésben előadásuk az volt, hogy az alperesek csupán azt ismerték el, hogy 5.000.000 Ft áttadása megtörtént. Ilyen körülmények között azt, hogy ez az összeg kölcsön jogcímén került áttadásra, továbbá a kölcsönszerződés további elemeit, így a kamatkikötést, a visszafizetési határidőt a felperesnek kellett volna bizonyítania. E körben a bíróság tévesen kötelezte az alpereseket bizonyításra, és tévesen értékelte a bizonyíthatatlanság következményeit az alperesek terhére. Állították ugyanakkor, hogy a már rendelkezésre álló adatokból is ellentétes következtetés vonható le, ugyanis a felperesi állításokat csupán aggályosnak tekinthető és a családi kapcsolatokra figyelemmel elfogult tanúk vallomásai támasztják alá, ugyanakkor az alperesi védekezést érdektelen tanú, **tanú 4** vallomása alátámasztja. Hivatkoztak arra is, hogy a kölcsön célját szükségtelen meghatározni egy kölcsönszerződésben, így annak jelentősége nincsen, hogy az adósok azt mire kívánják felhasználni, ugyanakkor nem felel meg az az elsőfokú tényállási megállapítás sem a valóságnak, hogy az alperesek a ... hitel visszafizetésére kértek volna kölcsönt a felperestől. Ennek a kölcsönnek a visszafizetésére még a felperes által állított pénzáttadási időpontot megelőzően sor került.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a felmerült bizonyítékok helyes mérlegelésével az elsőfokú bíróság megfelelő tényállást állapított meg, és döntését megfelelően is indokolta, így az elsőfokú ítélet megváltoztatására lehetőség nincsen. Mind a három kölcsön folyósítása és azok feltételei tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a felmerült bizonyítékokat, és ate tekintetben is helyesen járt el, hogy a bizonyítási terhet az 5.000.000 Ft más jogcímű átvétele tekintetében az alperesekre telepítette.

Az ítélet tábla - az elsőfokú bíróságtól eltérően - az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes az I. rendű alperes édesapja. A II. rendű alperes az I. rendű alperes házastársa. A családi kapcsolatra figyelemmel a peres felek között kölcsönügyletek jöttek létre. A felperes 2001. december 18. napján 1.440.000 Ft kölcsönt folyósított az alpereseknek azzal, hogy a kölcsönt 2002. januárjától 2003. decemberéig kell visszafizetni, összesen 1.680.000 Ft összegben. Az alperesek havi 70.000 Ft-os részletekben jogosultak a kölcsön és kikötött járuléka visszafizetésére. Erről a kölcsönről elismervény is készült, melyet az alperesek aláírtak.

2002. április 9. napján a felperes 200.000 Ft-ot folyósított az alpereseknek kölcsön jogcímén.

Pf.III.20.355/2007/5. szám

A fenti két kölcsöntartozás visszafizetése az alábbi időpontokban, illetve időtartamban került sor: 2002. augusztus 31. napjáig 420.000 Ft, 2002. szeptember 25. napján 80.000 Ft, 2002. október 1. napján 1.000.000 Ft, 2002. november 11. napján 130.000 Ft, 2002. december 5. napján 70.000 Ft, 2003. január 17. napján 70.000 Ft és 2003. március 4. napján 140.000 Ft került visszafizetésre. Ezekkel a teljesítésekkel az I. és II. rendű

alperesek a felperes felé fennálló kölcsöntartozásukat - késedelmi kamattal együtt - teljes körűen teljesítették.

2002. augusztus 27. napján a felperes 5.000.000 Ft-ot adott át az alpereseknek. A felperes, valamint néhai házastársa, továbbá az alperesek is résztvevői voltak a **Club** hálózatnak. Az alpereseket a felperesek szervezték be ebbe a pilótajáték elven működő rendszerbe. A peres felek más befektetőket is beszerveztek a rendszerbe. Amikor a **Club** hálózat működésével összefüggésben nyomozati eljárás indult, sor került a peres felek által beszervezett befektetők egy részének kártalanítására. A befektetők kártalanítása, illetve az egymás közötti elszámolási kérdések rendezésére a felperes, valamint az I. rendű alperes 2002. május 30. napján egyszerű okiratba foglalt nyilatkozatot írtak alá. **Személy 1** és **személy 2** 2002. augusztus 28. napján, valamint **tanú 4** 2002. augusztus 29. napján a **Club**-vel összefüggő befektetése vonatkozásában az I. rendű alperestől térítésben részesült.

Az ítéltábla a fenti tényállást csekélyebb súllyal a felperes előadása, nagyobb súllyal az I. és II. rendű alperesek személyes nyilatkozatai, a peres felek által becsatolt okiratok, így különösen a 2001. december 18-i elismervény, a **Club**-bal kapcsolatos okiratok, átvételi elismervények, a Kecskeméti Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya előtt 7533/1998. bü. számú ügyben keletkezett és az iratokhoz 25. sorszám alatt megküldött gyanúsított meghallgatási jegyzőkönyvek, a felperes és az I. rendű alperes között 2002. május 30. napján létrejött nyilatkozat, továbbá **tanú 4** tanú vallomása alapján állapította meg.

A fellebbezés **alapos**.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróságétól lényegesen eltérő tényállást állapított meg. Ennek indoka az, hogy megítélése szerint szükség volt a felmerült bizonyítékok felülmérlegelésére (Pp. 206. § /1/ bekezdés). Észlelte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a Pp. 164. § /1/ bekezdésének bizonyítási teherre vonatkozó szabályát. Amennyiben ugyanis a felperesi kereseti kérelem kölcsön jogcímén tartalmaz követelést az alperesekkel szemben, úgy a Ptk. 523. § /1/ bekezdése szerinti kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemei vonatkozásában a felperest terheli bizonyítási teher. Szerződés ugyanis csak egybehangzó jognyilatkozatok alapján jöhet létre (Ptk. 205. § /1/ bekezdés), és a szerződés létrejöttéhez valamennyi lényeges szerződési elem tekintetében fenn kell állni az akarategyezésnek (Ptk. 205. § /2/ bekezdés). Kölcsönszerződés vonatkozásában a pénz átadásának visszafizetési kötelezettség melletti nyújtása, azaz a kölcsön jogcíme, az átadott kölcsön összegszerűsége, a kölcsönszerződés lejárata, azaz a

visszafizetési kötelezettség határideje, és esetleges elemként a kölcsön összeg használata ellenértékeként kikötött kamat minősül olyan lényeges szerződési elemnek, amely tekintetében bizonyítási teher a kölcsönszerződés létrejöttét állító felet, esetünkben a felperest terheli. Ezen elv mentén megállapítható, hogy az első, 2001. december 18-i kölcsön folyósítása tekintetében a kölcsönszerződés peres felek közötti létrejötté, a visszafizetési kötelezettség, a teljesítési határidő és a kikötött kamat is egyértelműen megállapítható, ugyanis a felperes állításai alátámasztására okirati bizonyítékot (alperesek által aláírt kötelezvényt) csatolt, ezen túlmenően pedig az alperesek a kölcsön folyósítását

és annak visszafizetési feltételeit teljes körűen elismerték. A Pp. 163. § /2/ bekezdésére figyelemmel - az okirati bizonyítékon túlmenően - nincs szükség további bizonyításra atekintetben, hogy a kölcsönszerződés a felek között létrejött.

A második - felperes által 800.000 Ft összegűnek állított - kölcsönszerződés vonatkozásában okirati bizonyíték nincsen, így a felperest terhelte a jogügylet fentebb körülírt valamennyi lényeges eleme tekintetében bizonyítási teher. A felperes tényállításai alátámasztására házastársa tanúkénti meghallgatását kérte, valamint a folyószámla forgalmára hivatkozott, amely tanúsítja, hogy ezen a napon 800.000 Ft-ot az OTP-ből felvett. Az ítéltábla álláspontja szerint a felperes házastársának nyilatkozatára önmagában tényállást alapítani nem lehet, ugyanis őt érdektelen, elfogulatlan tanúnak tekinteni nem lehet. Az a körülmény pedig, hogy a felperes 800.000 Ft-ot 2002. április 9-én az OTP-nél vezetett lakossági folyószámlájáról felvett, még nem bizonyítja, hogy ilyen összegben folyósított kölcsönt az alperesek számára. Az alperesek azt nem vitatták, hogy ezen a napon létrejött kölcsönszerződés, ugyanakkor a kölcsön összegszerűségét csak 200.000 Ft-ban ismerték el. Az alperesi elismerés alapján - a Pp. 163. § /2/ bekezdésére figyelemmel 200.000 Ft kölcsön visszafizetési kötelezettségét meg lehetett állapítani, ugyanakkor az ezt meghaladó összegű kölcsön vonatkozásában a felperes nem tudott eleget tenni a bizonyítási teher szabályának. Az alperesek azt is elismerték, hogy a 200.000 Ft-ot kamat kikötése mellett kapták, így az alperesi teljesítések elszámolásánál indokolt és ésszerű kamatfizetési kötelezettséget is figyelembe venni. Ennél pontosabban azonban a kamat kikötés nem állapítható meg, azt sem a felperesi előadásból, sem az alperesi elismerésből tovább pontosítani nem lehet.

A fentiek bizonyítását követően a Pp. 164. § /1/ bekezdésére figyelemmel atekintetben megfordul a bizonyítási teher, hogy az alperesek milyen mértékben tettek eleget kölcsön visszafizetési kötelezettségüknek. Az nem volt vitás az elsőfokú eljárás során, hogy az alperesek 2002. augusztus 31. napjáig 420.000 Ft, 2002. szeptember 25. napján 80.000 Ft, 2002. október 1. napján 1.000.000 Ft, 2002. november 11. napján 130.000 Ft, 2002. december 5. napján 70.000 Ft, 2003. január 17. napján 70.000 Ft és 2003. március 14. napján 140.000 Ft, azaz összesen 1.910.000 Ft összegben teljesítettek visszafizetést a felperes számára. Amennyiben az alpereseknek az első kölcsönügylettel összefüggésben 1.680.000 Ft összegű visszafizetési kötelezettsége keletkezett, míg a második kölcsön általuk elismert összege alapján 200.000 Ft tőkeösszeget és az alperesi előadásra és elismerésre figyelemmel a visszafizetés időpontjáig 30.000 Ft kamatot lehetett elszámolni, úgy megállapítható, hogy a felperes által sem kétségbe vont alperesi teljesítésekkel az

- 7 -

Pf.III.20.355/2007/5. szám

első és második, bizonyított összegű kölcsönszerződés teljesítése teljes körűen megtörtént.

A harmadik, 5.000.000 Ft összegű kölcsön vonatkozásában vitás volt a pénzáadás jogcíme. Azt kétségtelenül elismerték az alperesek, hogy 5.000.000 Ft-ot 2002. augusztus 27. napján átvettek a felperestől, ugyanakkor mindvégig következetesen állították, hogy ez az összeg nem kölcsön jogcímen került folyósításra. Az ítéltábla álláspontja szerint - a fentebb kifejtett elveknek megfelelően - az 5.000.000 Ft pusztá átadása még nem

bizonyítja, hogy ezen összeg kölcsön címén került az alperesekhez, így a Pp. 164. § /1/ bekezdésére figyelemmel a felperest terhelte annak bizonyítási terhe, hogy 5.000.000 Ft összegű kölcsönt folyósított és a kölcsönszerződés további lényeges elemeit is neki kellett bizonyítani. Etekintetben az ítéletábra által megállapított tényállás és az abból következő jogi megítélés is eltér az elsőfokú bíróságétól. A felperes állításait tanúbizonyítással, illetve lakossági folyószámlájának forgalmával kívánta bizonyítani. Közvetetten a kölcsönszerződés létrejöttét kívánta igazolni azzal is, hogy 2002. október 1. napján 1.000.000 Ft-os részteljesítés a kölcsön vonatkozásában megtörtént. Ez utóbbi tekintetében az ítéletábra álláspontja az, hogy miután az alpereseknek ebben az időpontban a korábbi kölcsönügyletekből kifolyólag volt 1.000.000 Ft-ot meghaladó összegű tartozása, így önmagában a 2002. október 1-i 1.000.000 Ft-os teljesítés még közvetett módon sem igazolja az 5.000.000 Ft összegű kölcsön folyósítását, és azt, hogy az alperesek erre a kölcsönre teljesítettek részbeni visszafizetést. A felperesi folyószámla forgalom ugyancsak nem bizonyítja a kölcsönszerződés létrejöttét, ugyanis abból okszerűen csak az következik, hogy a felperes a testvérétől kapott pénzből és más pénzeszközei felhasználásával 5.000.000 Ft-ot 2002. augusztus 27. napján az OTP lakossági bankszámlájáról felvett. Az a tény, hogy az alperesek 5.000.000 Ft-ot a felperestől átvettek, nem volt vitás, így a felperes által felajánlott tanúk nyilatkozatai igazolhatták a kölcsönszerződés további lényeges elemeinek megvalósulását.

Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg **tanú 1-et**, aki a felperes testvére, továbbá **tanú 2-t**, aki szintén a felperes testvére és **tanú 3-at**, aki **tanú 2** házastársa. A meghallgatott tanúk valamennyien hozzátartozói a felperesnek, így ezen okból nyilatkozataik elfogulatlanak nem tekinthetők. Annak nincs akadálya, hogy mindezt értékelve, nyilatkozataikat a per egyéb adataival egybevetve a tanúvallomásokot a bíróság mérlegelje, ugyanakkor ilyen hozzátartozói kapcsolatok esetén fokozott gonddal kell ügyelni arra, hogy más közvetlen, vagy közvetett bizonyítékok is alátámasszák az állító fél tényelődését. A perbeli esetben az állapítható meg, hogy **tanú 1** nem ellentmondásmentes nyilatkozatot tett, ugyanis személyes meghallgatása során hol a közte és az I. rendű alperes közti 5 millió Ft összegű közvetlen kölcsönügyletről, hol a közte és a felperes közötti kölcsönszerződés létrejöttéről beszélt. Ilyen ellentmondások mellett aggálytalan tanúvallomásnak a nyilatkozatot elfogadni nem lehet. **tanú 2** tanú vallomásában azt adta elő, hogy 5.500.000 Ft összegű tartozásról beszéltek a nővére (**tanú 1**), valamint

az I. rendű alperes, ami nem a felperes által állított 5.000.000 Ft összegű kölcsön folyósítását igazolja, továbbá az előadásból nem lehet megállapítani, hogy a kölcsön folyósítója a felperes, vagy közvetlenül **tanú 1** volt. **tanú 3** vallomásában 2003. június 14-i időponthoz viszonyítva egy már másfél éve lejárt tartozásról beszélt azzal, hogy magas, 12 %-os kamat fizetési kötelezettségre is emlékezett. Amennyiben a felperesi állításnak megfelelően 2002. augusztus 27. napján került sor a kölcsön folyósítására, úgy a 2003. június 14-én az I. rendű alperes által említett és a tanú által hallott beszélgetésben szereplő, másfél éve már lejárt, magas kamattal növelt összegű tartozás nyilvánvalóan nem lehet azonos a felperes által folyósított 5.000.000 Ft-tal. Mindebből következően **tanú 1**, **tanú 2**, és **tanú 3** tanúk vallomásait a felperesi állítások alátámasztására megfelelő bizonyítékul elfogadni nem lehet. A fentiekben túlmenően **tanú 2** és **tanú 3** nyilatkozatait azért is szükséges kirekeszteni a bizonyítékok közül, mert a 7.P.21.931/2005/16. számú

jegyzőkönyv tanúsága szerint **tanú 2** és **tanú 3** hozzátartozói mentelmi jogára figyelmeztetve nem lett. A Pp. 170. § /1/ bekezdés a./ pontjára, valamint 13. § /2/ bekezdésére figyelemmel a felperes testvérét és testvérének házastársát hozzátartozói mentelmi jogára a tanúvallomás tételét megelőzően figyelmeztetni kellett volna, ennek hiányában eljárási szabálysértéssel került sor a tanúk meghallgatására.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a perben döntő jelentősége van annak a körülménynek, hogy mind a felperes, mind annak néhai házastársa, valamint az I. és II. rendű alperesek résztvevői voltak egy pilótajáték elven működő **Club** hálózatnak. **tanú 4** tanú vallomása bizonyítja azt az alperesi előadást, hogy ebbe a hálózatba a felperes szervezte be **tanú 4-et**, az ő közvetítésével lett a tanú „befektető”. Az érdektelennek tekinthető tanú vallomása megkérdőjelezi a felperes perbeli szavahihetőségét, ugyanis a felperes azt állította, hogy a **Club** hálózatba ő nem szervezett be senkit, csupán a gyermekei kerültek az ő közvetítésével a rendszerbe. Mindezen túlmenően **tanú 4** tanú vallomása és a 2002. augusztus 29-i I. rendű alperes és **tanú 4** közötti átvételi elismervény áttételesen szintén a kölcsön jogcímét cáfolja, ugyanis ez az alperesi előadásokat támasztja alá. A rendelkezésre álló nyomozati iratokból és a peres felek nyilatkozataiból megállapítható, hogy a peres felek és felperes néhai házastársa is részesei voltak a **Club** hálózatnak, **tanú 4** tanú vallomása szerint pedig a felperes ebben a hálózatban szervezői tevékenységet is végzett. A folyamatban lévő büntetőeljárás - abban gyanúsítottkénti kihallgatás - jelenthetett egy olyan okszerű nyomást mind a felperes, mind az I. rendű alperes számára, hogy azon személyek felé, akik az ő közvetítésük mellett kerültek a hálózatba, teljes vagy részleges kártalanítás címén kifizetéseket eszközöljenek. A felperes 2002. augusztus 27. napján adott át 5.000.000 Ft-ot az alpereseknek. A becsatolt átvételi elismervények tanúsága szerint 2002. augusztus 28. napján került sor **Személy 1** és **személy 2** részére kifizetésre, míg **tanú 4** 2002. augusztus 29-én kapott az I. rendű alperestől 2.000.000 Ft-ot. Ilyen feltételek mellett nem életszerűtlen az alperesek érdemi védekezésében foglalt hivatkozása, nevezetesen, hogy az 5.000.000 Ft átadására azzal összefüggésben került sor, hogy a felek a hálózat „befektetőinek” kártalanítását - legalább részlegesen - elvégezzék. Ezt a tényállást

- 9 -

Pf.III.20.355/2007/5. szám

alátámasztja az alperesek által becsatolt, felperes és I. rendű alperes között létrejött 2002. május 30-i nyilatkozat is, amelyet kétségtelenül két tanú nem írt alá, ugyanakkor önmagában ezen okból okirati jellegét kétségbe vonni még nem lehet, legfeljebb az nem bír a Pp. 196. § /1/ bekezdésében írt bizonyító erővel. Annak azonban nincs akadálya, hogy a felperes és az I. rendű alperes által aláírt egyszerű magánokiratot a bíróság a bizonyítékok között értékelje, ugyanis azt az előadását a felperes ésszerűen indokolni és bizonyítani nem tudta, hogy ezt a nyilatkozatot nem írta alá, és aláírása valószínűleg úgy kerülhetett az okiratra, hogy vele üres papírt íratott alá az I. rendű alperes. Amennyiben a felmerült bizonyítékokat a maguk összességében értékeljük (Pp. 206. § /1/ bekezdés), úgy az állapítható meg, hogy a felperes az 5.000.000 Ft tekintetében kölcsönszerződés létrejöttét bizonyítani nem tudta, ugyanakkor az 5.000.000 Ft átadásának más jogcímét az alperesek igazolni tudták. Amennyiben pedig 5.000.000 Ft átadására nem csupán kölcsön, hanem más jogviszony keretében is sor kerülhetett, úgy ez nyilvánvalóan nem von maga után az alperesek részéről kölcsön visszafizetési kötelezettséget.

Összességében az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem találta megalapozottnak, a felmerült bizonyítékok Pp. 206. §-ának /1/ bekezdése szerint felülmérlegelte, megállapítva, hogy az elsőfokú bíróság által elvégzett bizonyíték mérlegelés nem volt logikus és okszerű, így eltérő tényállás megállapítására van szükség. Az ítéletábra az általa megállapított eltérő tényállás alapján az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi álláspontot foglalt el, ennek folytán a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította. A kereset elutasítása folytán a felperes mind az első-, mind a másodfokú eljárás tekintetében pereszesnek bizonyult, ezért az ítéletábra a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte a felperest az I. és II. rendű alperesek jogi képviselével kapcsolatosan felmerült és az ítéletábra által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja, /5/ és /6/ bekezdése, valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján az alperesi jogi képviselő által az első- és másodfokú eljárásban kifejtett munkával arányban álló, összesen 300.000 Ft + 20 % ÁFA mértékű első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Az illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült felperest az 1990. évi XCIII. törvény 74. § /3/ bekezdésére figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdése, valamint 15. § /1/ és /3/ bekezdése alapján kötelezte a le nem rótt első- és másodfokú eljárási illeték viselésére.

Szeged, 2007. december 3. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
előadó bíró

Dr. Lakatos Péter sk.
táblabíró